

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Aprilis 6dikán, 1824.

Spanyol Amerika.

A' Courier így szól Mártz. 18d.: „F. h. 15d. költ levelünkben a' Jamaica-Courantnak Jan. 30dikai számjából egy cikikelyt közöltünk, mellyben Panamából Jan. 4d. indult tudósításoknál fogva jelentetett, hogy Bolívar elnyomta Truxillóban a' Riva-Aguero támadását, 's ezen Fő-vezért, előkelő Tisztjeivel együtt elfogta. A' nevezett tudósítás azonban még akkor bé nem lévén bizonyítva kereskedési jelentés által, ellene számos kétségek támasztattak. Hanem ma már, a' következő levélre támaszkodva, mellyet egy nagy tiszteletben lévő háztól kaptunk Limából, merünk felelni az említeit tudósításról. A' levél im' ez:

Lima, Dec. 4d. 1823.

„Utóbbi levelem olta azon tudósítást vevénk, hogy Bolívar, volt Előfőlvő Riva-Aguerót ennek előkelő Tisztjeivel egyetemben Truxillóban elfogta. Azon környülállás, melly szerint Riva-Aguerónak lovassága feltámadott, megkönnyítette az ő elfogattatását. Még nem tudhatni, mi tévő leszen foglyával a' Liberátor, hanem azt hiszik, hogy büntetésül, az Országból számlüvetésbe fogja küldeni.“

„Közelébbi tudósításaink, reménylünk olly karba fognak bennünket tenni, hogy Perunak jelenvaló környülállásáról pontosabb iteletet hozhatunk. A' Szanta-Cruz megverettetése olta, úgy látszik, nem érte más szerencsétlenség a' Patriótákat. Utóbbi tudósítások szerint Bolívar a' Janjai völgy' megszállásában mun-

lálodott. A' keze alatt lévő hadi erőt ekként számítják fel:

Limában	5000 ember;
Riva-Aguero serege	3000 —
Sucro' osztálya	3500 —
A' Chilit had, melly, Valparaisóból Oct. 15d. indult-el	2500 —
Szanta-Cruz osztálya' maradéka	1500 —
Öszveséggel	15,500 —.“

„Quayaquilből szállító-hajók indulának Panamába, hogy az ottan készén álló 3000 Cömbiai szolgált vitézeket felvegyék. Szanta-Cruz' helyébe a' Perui Armada' Fő-vezérévé Gen. Miller nevezetett-ki, mint jó hírben lévő 's hathatós befolyással bíró Tiszt.“

Méxicóból Jan. 24d. indult levelek szerint, mellyek Mártz. 20d. jutának-el Londonba, az előbb nevezett fő-városban néhány napokkal azelőtt, erősen felzúdult a' nép az ottan lévő Európai Spanyolok ellen. Egy Mexicói Generális bejelenteté a' Congressusnak, hogy ha azon törvény, melly minden Európai Spanyolt számlüvetetésre itél, tüstént végre nem hajtatik, úgy a' seregek megvonják engedelmességeket az Igazgatástól. Némelly alkudozások 's vittedések után bizonyosokká tette a' Congressus a' seregeket, hogy a' nevezett törvénynek végrehajtása munkába fog vétetni, 's egyszerűsmind egy Proclamatiót is borsátotli, mellynek erejénél fogva teljes meghatározottsággal tudokra adatott minden

Európai Spanyoloknál, hogy az Ország-
ból való kitakarodásra nézve tennék-meg
rendeléseiket. Ezzel a' rend és csendes-
ség újra helyre állított. A' mint lát-
szik, két gyánús személyek, Michelen
t. i. és még egy másik, bé vagynak fog-
laltatva a' feljebbi parancsolatban. Az
előbb említett tudósítások, a' Thetis ne-
vű Fregattal érkezének, melly Ward
Urát, az anglus Igazgatás részéről Me-
xicóba küldetett Biztosoknak egyikét hoz-
ta - vissza.

Az az egész spanyol tengeri osztály,
melly St. Juan de Ulua' felszabadítására
küldetett, visszajött Havannába, csu-
pán egy hadi-hajót és egy Brigget hagy-
ván hátra, hogy ha csak lehet elfoglal-
hasa Alvaradóban a' Mexicói ágyúzó-la-
dikokat. Mellynél fogva úgy látszik, hogy
Alvaradónak és Tempicónak előbb jelen-
tetett szoros körülkerítettése el fog ma-
radni.

Buenos-Ayresi Nov. 29d. költ tudó-
sítások szerint a' köztársaság' seregei több
győzelmeket vevének az Indusokon,
lők Buenos-Ayres' földre bérontottak,
's szinte Lujanig (a' fő városhoz 5 óra-
nyi járásra) előnyomúltak, 's tőlök több
ezerekből álló szarvas-marhákat vissza-
foglaltak, mellyeket azok a' Buenos-Ay-
resiektől rabolának-el.

Az Indusoknak ezen bérontása mennyi-
re fenyegette legyen a' Köztársaságot, 's
minémü rendszabásokhoz kelle arra néz-
ve nyúlni az Igazgatásnak, mutatja a'
következendő Proclamatio:

A' Helytartó a' tartomány' lakosai-
hoz.

Polgárok! Meddig fogjuk-még tür-
ni, hogy a' vad népek rettegtesék bir-
tokainkat, 's a' tartománynak szinte kel-
lő közepéig terjesszék a' zürzavarokat?
Vallyon az a' nép, melly a' szabadságot
és győzelmét a' Plata vizének szaka-

dásától egész az Aequator' hegyéig ki-
terjesztette, saját földén nyomattassék e-
el, 's azt kénytelenítessék e megérni,
hogy hozzátartozói elkezzezzék-anak,
nyájai elragadoztassanak, 's h. tárai el-
pusztítottassanak? Vallyon az Argentiniáiak
olly nyomorúságra jutottak volna e, hogy
ezen tisztátalan gyűlevész csoportnak már
csupa elűzését és megfenyítését, győze-
delemnek tarthassák? Korantsém! Hazánk-
nak ezen meggyaláztatását tökéletesen
el kell törölnünk! Eljött az ideje, hogy
ezen vadakat a' Coloradónak tulsó part-
jára visszazűzzük, 's tartományunk föl-
déhez, a' mesterségi szorgalom' határai-
hoz csatoljuk ama szép mezőket, mellye-
ken a' durva nemzetségekkel 's alá szok-
tak portyászni. Reztünkben vagyon mos-
tan annak végrehajtása, mellyet a' mi
atyáink hasztalan óhajtottak, nem bírván
még saját Igazgatással. 1810 óta elmu-
lasztottatok ti gondoskodni tartománytok'
szorgosabb szükségéről, csak hogy a'
többi száraz föld' függetlenségét meg-
szerezhesétek. Ezen nagy munka olly
nagylelkűséggel hajtattott végre, hogy azt
dicsőíteni csupán a' történetek könyvé-
nek adatott; hanem most már illendő
magunkról is gondoskodnunk, 's egy-
beszedvén minden segéd-kütlejainket, azon
lennünk hogy határainkat mind nyugot
mind kelet felől bátorságba telessük,
melly nélkül tartományunk mindenkor
veszedelmektetni fog. Polgárok! Az Igaz-
gatás el vagyon határozva, a' planum
kész, az eszközökre nézve magunkkal
számot veteltünk. Magam nyitom-meg
személyesen a' táborozást még ezen ez-
tendőnek folytatában: bétöltöm tisztemet,
mellyet kötelességemül tevéték, reámbí-
ván védelmeztetésteket és bátorságban
tartatástokat. Ti is tudjátok mi a' kö-
telességek, 's azt kétség kívül bé fogja-
tok tölteni. Ti házi atyák, ezen város-
nak és tartománynak tiszteletre méltó

lakosai! Míg fijaitek, az Ifjúság, velem fog táborozni, hogy mezeiteknek haborogatóit elpusztítsa, ti addig itthon fogjatok segyvert 's tartásotok-tenn a' közönséges rendet. A' ti munkásságotoknak 's gondoskodástoknak kell zabolán tartani azon lelkiismeret nélkül való istetelenekeket, kik hazánk' romlására még mernek számot tartani. A' jó dolgoknak elmelőzése, 's az arra nézve való egyenlenség, mindenkor borzasztó gonoszokkal fenyeget. Ez esztendőben ti olly keserű leczkét kaptatok, mellyről nem fogtok megfélemlkezni.

Ti földes-urak! kereskedők! 's mindennemű birtokosok! As Igazgatás azon reménységgel hecsegteti magát, hogy áldozatul javaitoknak semmi részére szükségé nem leszen. Magatok tudjátok tapasztalashból, mennyire ügyel arra az Igazgatás, hogy tőkepénzeiteket önn hasznatokra fordíthassátok. Azéri is tinektek csupán azt ajánlja, hogy hitelét neveljétek; 's ez maga elégséges leszen a' hadviselés költségeinek fedezésére. Ti szolgált vitézek a' függetlenség' Armadájában! Ifjak ti, kik disszóségre és szerencsére vagytok! a' haza bennetek helyezett birodalmát, 's önnvállalkozottakul hív-meg ezennel titeket. Az ellenségtől elfoglalandó zsákmány titek leszen; a' földek, mellyeket tőle elvesztitek, ti közöttetek fognak elsőben feosztani, mint a' kiknek azokhoz legtöbb jussotok leszen. 'S hogy azon földeken ti megtelepedhessetek, a' köz kincstárból fogtok segíteni, 's azon hasznokkal élni, hogy azokon laktotokban minden hadi szolgálatoktól mentek lesztek, minthogy ezen táborozás feloldoz Lennelet el mind azon szolgálatok alól, mellyeket különben a' törvény megkíván!

Polgárok! Mai napságtól fogva tapasztalni fogjátok, millyen munkassággal titeknek majd ezen nagy és szükséges

plánumnak végrehajtására vezető minden rendszabások. Ha a' választandó eszközöket teljes kedvel magatok is előmozdítjátok, úgy a' dolog szerencsésen fog kiütni, 's számot tarthattok rea, hogy békesség és boldogság leszen sorsa tartományotoknak. Az Igazgatás' házából; Nov. 22d. 1823.

Rodriguez Márton.

Afriai Rabló-Státusok.

Civitavechiából Mártz 19d. indult levelek szerint, oda egy Sardiniai Hajókapitány azt a' tudósítást hozta, hogy egy anglus Fregát (hol, nem mondatik) egy francia vitorla alatt evező Algíri Fregáttal találkozzan-egybe, melly egy elrablott spanyol Polakát (3 árboczos hajót) vitt magával, a' Fregáttól azt kívánta hogy az evezéssel hagyjon-fel, 's Kapitányának azt parancsolta, hogy a' Polakának adja-viszsa a' maga spanyol őrizetét, 's abból az Algíri legénységet távoztassa. Midőn az anglus Kapitány ezzel látta, hogy parancsolatja pontosan teljesített, kemény tüzet adatott az Algíri Fregátra 's azt egészen elsüllyesztette. Ugyan ezen tudósítás szerinti az Algíri kikötő' torkában egy, öt hadi hajóból álló anglus osztály feküdt.

Spanyol Ország.

Mártz. 26d. következő cikkelyt közöl a' Moniteur: „Madrithból f. h. 16 dikáig terjedő tudósításokat vévénk. A' Király egy, a' jelenvaló környülállásokhoz képest, igen nevezetes parancsolatot bocsátott a' Hadi-Ministériumhoz. Ez a' parancsolat mind azon Katonáknak sorsát elhatározza, valahik csak a' constitutiós Armadánál viseltek szolgálatot, már akár önként hagytak légyen azt el, akár elfogattattak, avagy a' Capitulatiók-

ban befoglaltattak. Valóságos katonai bocsánat az egész parancsolat, 's nem csak közönségesen elengedi az elmúltakat, azon egy megszorítással, hogy a' kiket illet, azok Madridban és a' királyi mulató-várakban nem lakozhatnak, hanem még abbéli reménységet is nyújt nekik, hogy idővel lassanként ismét szolgálatba léphetnek; meghatározza azok közöttön zsoldjaikat mellyeket vonnak a' Statustól, v. m. a' Kapitányokon kezdve a' rangban felfelé kiki rendes fizetésének felét, az alsóbb rangokban annak két harmadrészét. Ez a' katonai-bocsánat egész csendességben készült a' Miniszteritanácsban. A' dolgot tovább vittatik egy hónapnál a' hadi tanácsban, melly szolgált vitézekből állott, kik nem indultatoskodással 's nem részrehajlással láttak a' dologhoz, és meggyőződtek a' felől hogy annyi sok embert nem kell kétségbeesésre juttatni. Lehet reményleni hogy ezen katonai bocsántot rövid a' polgári bocsánat fogja követni, 's ehezlépest teljesedésbe megyen végre mind az, a' mit Spanyol Országnak boldogságára és nyugodalmára nézve a' Király és a' Generalissimus Herceg kívántanak."

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Alsó-Háznak Mártz. 18dikai ülésében Lord Russel egy javallatot terjesztett elő, mellynek foglalata ide megyonki: Visgálná meg a' Parlamentum, mi csoda egybefüggésben vagyon ez idő szerint Francia Ország Spanyol Országgal, 's venné fontolóra, vallyon Angliának becsülete és haszna nem azt hívannák e, hogy az anglus Ministerium azon legyen hogy a' francia Armada tisztuljon Spanyol Országból. Ugyanis, ellenkezőleg azon húzamos esztendőig tartott anglus Politicával, melly szerint soha nem kell a' dolgot oda menni engedni,

hogy a' Francia magát megéleskellhesse a' Pyrenaeumi Fél-szigeten, mostan francia seregek bírják Spanyol Országnak nevezetesebb erősségeit. Milyen megalacsonyító állapotban vagyon most Anglia. Megesalta mindennek reménységeiket, 's azzal közönséges elheserevést vont magára. Ha Spanyol Ország constitutio igazgatás alatt maradjon, szövetségesévé lett volna Angliának. Most pedig tiszta monarchiai igazgatással bírva, Francia Országnak keszen elváltatlan szövetségesévé.

Ezen javallat ellen, mellyet számos tagok támogatának, nevezetesen Wilson Robert is, következendő szavakkal feltli Miniszter Canning: A' Spanyol és Francia Országok között több kitűtöt ellenségeskedések alkalmatosságával Angliát nyilatkoztatá ki, hogy Neutrálitást fog tartani. ha 1) Portugáliát meg nem támadja Francia Ország; ha 2) Francia Ország bele nem elegendik a' Dél-Amériikai környúlalásolba; és ha 3) Spanyol Ország nem fog sokáig tulajdonképen való hadi megszállás miatt tartalni. A' hét előbbi feltételt teljesítette Francia Ország, 's e' szerint lehet reményleni, hogy a' harmadikat is teljesíteni fogja. Áltajában a' francia Armada csupán azon igyekezett Spanyol Országban, hogy az azon Országot fenyegető nyomorúságot elhárítsa; most pedig egyedül azért vagyon ottan hogy a' csendességet fentart-hassa.

Beszédének második részében így szóllott Canning Úr: „A' nemes Lord azt teszi fel principiumúl, hogy ha Spanyol Országnak megszállása ideje alatt, a' francia Armada egy spanyol Armadát szedett volna össze a' végett hogy azt az Amériikai Coloniak ellen küldje, ezt az Armadát mindenféle tekintethen francia hadi erőnek lehetett volna tartani, mivel elküldtetését egyedül a'

francia seregek' jelenléte teheti vala lehetővé. Igaz hogy ha a Spanyol Országban lévő őrizetet meggondolja az ember, jöhet azon vélekedésre, hogy Francia Orzágnak egyéb céljai lehetnek, mint a' mellyeket kinyilatkoztat. De ez mind nem egyéb vélekedésnél, melly a' jövődőtől függ; nekünk a' szerint kell vennünk a' dolgokat, a' mint vagnak; 's akár mint vegyük is fel a' francia őrizetet, azt semmiből sem következtethetjük, hogy Francia Orzágnak afféle szándéka volna. Visgálja meg a' nemes Lord a' Ház elébe terjesztetett okleveleket, 's reá fog térni, hogy Francia Ország igen olyan formán gondolkozik a' spanyol Colóniákra nézve, valamint maga Anglia."

~~~~~

Ő Felsége következő Proclamatiónót bocsátott ki: „Mi György 's a' t., Mienkútána előnkbe terjesztetett, hogy a' rabszolgák nyugot-indiai Colóniáinkban 's a' dél-amerikai száraz földön lévő birtokainkban azon tévelygő vélekedésben vagnak, mintha felszabadításokra nézve parancsolatokat adtunk volna, 's ez a' vélekedés afféle engedetlenségre szolgáltat alkalmatosságot, melly királyi tettésünknek teljességgel ellenére vagyon; azért is, meghalgtván titkos tanácsunkat, szükségesnek tartottuk köz hírré tenni jelenvaló Proclamatiónkat. Melly szerint kinyilatkoztatjuk, hogy a' Colóniáinkban és birtokainkban lévő rabszolgák, védelmezésünkre számot nem tarthatnak, ha a' törvényeknek egészen alája nem vetik magokat, 's Uralktól a' tartozó engedelmisséget megvonják. 'S e-zennel parancsoljuk a' nevezett Colóniákban 's birtokainkban lévő Helytartóinknak, hogy jelenvaló Proclamatiónkat mindenütt hirdettessék ki, 's valahik Colóniáinkban és birtokainkban a' nyugodalmat és békességet háborgatni merészle-

nék, azokat a' hatalmokban lévő törvényes módokon büntessék. Költ Carlton Houseban, Mártz. 10d. 1824, uralkodásunknak ötödik esztendejében.

Francia Ország.

A' mint a' Király Mártz. 23d. a' Kamarák' üléseit megnyitó beszédében a' francia Armada' fenyítékéről és vitézségéről emlékezett, 's egyszersemind azt mondotta, hogy fija nagy bölcsességgel és vitézséggel vezérlette azon Armadat, a' szalában mindenfelől egyszerre hangos javallat riadott meg. Mindeneknek szeméi az Angoulemi Hercegen 's az ő felséges atyján függének, 's az ezer Éljen! kiáltások több minutáig feltartóztak beszéde' folytatásában a' Királyt. Az Angoulemi Herceg szerény főhajtással visszazonozta a' kiáltásokat.

A' Journal des Debats Mártz. 25d. következőleg elmélik:

„Mentül többször elolvassa az ember Ő Felségének a' Kamara' üléseit megnyitó beszédét, annyival inkább meggyőződik azon jó és szép dolgok iránt, mellyeket az Francia Orzágra nézve magában foglal. A' beszéd egészen Parlamentumi módon hangzik; a' kifejezéseknek egyszerűsége benne annyival nevezetesebb, mentül nagyobbak azon meglett dolgok, mellyekre bennünket emlékeztetnek; a' különbéle vélemények egy szóval sem érintenek. 's szerencsénk rajzolatja semmi keserű visszaemlékezéssel meg nem homályosittatik. Az új javítások' reménylése emeli a' már fennálló javításoknak fontosságát.“

„Soha Francia Ország nagyobb érzékenyüléssel, tisztelettel, és halával nem halgatta tiszteletre méltó Monarchájának beszédét, mint ezen alkalmatossággal. Azon szabadsággal, mellyekkel élünk; a' békesség, melly részünkre megállapított; nevedő boldogságunk; a'

tiszteletnek ama lépcsője, melyre hazánk emeltetett; mind ez az ő munkája, 's uralkodása legemlékezetesebb 's legdicőségesebb időszakasz leszen történetünkben.

Portugallia.

A' közelebb meggyilkoltatott Marquis Louleról ezt írják Oportóból: „A' nélkül hogy a' Marquis bizonyos felekezet' részén lelt volna, csupán meghitt barátja vala a' Királynak; de különben magát, legalább kitetszőleg, nem avatta a' Status dolgaiba. Az utóbbi háború alkalmatosságával ő volt első hazája Nemesei között, ki a' Francziák részére állott, látván hogy ezeknek ellent állani nem lehetne. Bévégződvrén a' had, ezen lépéséért bocsánatot nyert a' Királytól.

~~~~~

April. 5d. a' Status - papiro.

sainak közép-árrok:

Status Kötelőz. levele 5 p Ctmal Conv. P. 97 7/16
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal 48 4/5 Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. 142 Ugyan az 1821-ről 100t. C. P. 129 15/16
3/3, Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftert C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligiatiók 2 1/2 p Ctmal 48 3/8
100t 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czhan. 1 Bank
Actia 105t 9/10 for. C. P. Cs. Arany —

~~~~~

Magyar Ország.

T. N. Veszprém Vármegyéből f. h. 3d. következő nevezetes tudósítást vetünk: Mint a' tavaszi időben felkelő nap ragyogó sugárt terjesztvén, a' setétséget osztja, a' szélű állatokat ébreszti, a' növényeket és plántákat elevenségre

éleszti, és az egész láthatárt vidámítja; oly formán látszott történni Mélt. Fő-Tiszt. Makai és Gelei Makray Antal Úrnak Ő Cs. K. Felsege Udvari Tanácsosának, Magyar Ország Királynéja Cancellariusának a' Veszprémi Püspöki székhelyre költöztetése, mely az egész Megyét, sőt a' körül levő vidéket is Mártz. 24 és 25d. napjain örvendeztette. Megindulván t. i. a' Mélt. Püspök Úr Mártz. 24d. Sümegről, a' T. N. Veszprém Vármegyétől küldetett Deputatio Vaszonyig eleibe ment, 's onnét számos Lovagok elől nyargalván, és a' Deputatus Uraktól kísértetvén, délutáni négy óraker közelített Veszprém városához. A' városba jövetelének pompás fényességét különösen emelte az, hogy Tek. Rócsi Horváth Fő-Bíró és Márkus Vice-Notarius Urak, más Nemes Urakkal a' gála-hintó mellett lovagolának. Utjában három diadalmi-kapuk alatt vezetett: az első a' Püspöki kert mellett volt felállítva; a' másik kevés távolságra amattól egy Pyramissal együtt a' Zsidók által készített; a' harmadik a' város háza előtt jeles felirással állott. Ezel. alatt vezetetvén a' Mélt. Püspök Úr, elért a' piacon felekesített sátorhoz, hol s' Papságot az ő elfogadására készen lenni, 's számos Urakat tiszteltére öszveseregleni látván, gála-hintójából kiszállott, 's a' sátorba bémenvén, Fő-Tiszt Küllei János Kanonok Úr által jeles beszéddel fogadtatott. Erre a' Mélt. Püspök Úr érzékeny feleletet adván, a' Papsággal 's kíséző sereggel indula a' vár felé, hol ismét egy magas és ékes diadalmi-paku alatt szép rendel kísértetvén, eljutott a' Cathedrale Templomba. Itt az ő buzgó imádságának 's szerencsés megérkezéséért való háláadásnak vége lévén, a' Püspöki Residentziába kísértetett, hol T. N. Fejér, Somogy, Zala, 's Veszprém Vármegyéktől Deputatióban lévő 's fényes

öltözetekkel jeleskedő Urak tettek tiszteletet. Örvendezett minden szív, hogy egy, esztendeiben megélemedett (68 esztendő) 's méltósággal teljes Fő-Pásztor iránt viseltető tiszteltetésnek olly nyilvánosságos és szemebetűnő jelei mutattattak.

Más nap, u. m. Gyömlöcs oltó Boldog Aszszony innepén, kilencz óraker a' Papságtól, a' városbéli Polgároknak rendjei között, a' Templomba kísértetvén a' Mélt. Püspök Úr, kezdődött a' Királyi Collationalis levélnek felolvasatása, melly által Ő Felsege, Mélt. Makay Antal Urat a' Veszprémi Püspökségre rendelni méltóztatott. Azután a' szentséges Pápnak Bullája olvastatott fel, melly által a' Fő-Tiszt. Mélt. Püspök Úr, a' Besztercei Püspökségtől feloldoztatott, 's a' Veszprémi Püspökségre való rendeltetése megerősített. Ekkor Fő-Tiszt. Horváth János Kanonok Úr deák nyolcven szívreható ékes beszédet tartott, mellynek végével az egész Káptalan és a' Megyebeli Papság, hódolását kézsókolással bizonyította. Azután a' Mélt. Püspök Úr, Fő-Pásztori oltatással teljes deák beszédet mondott, 's végezte pompás készületekkel a' szent Misét, melly alatt mind a' városi Polgárok lövöldöztek, mind a' mozsarak durrogtak. A' templomban tartatott szertartások a' bucsú engedelmekkel 's Püspöki áldással végeződ-
vén; következett a' böjti napokhoz alkalmaztatott ebéd a' Püspöki Residentziában, a' Seminariumban és a' sz. Ferencz Szerzeteseinél; a' hol mindenütt számos úri Vendégek teljes megelégedéssel lévén, a' Mélt. Püspök Úr iránt tartozó tiszteletet, számos Eljen! kiáltásokkal jelenteni el nem mulatták. Itten a' Múzsák is megjelentek, hat rendbéli nyomtatott versekkel mulatván az ebédlő vendégeket.

Az estvéli világosítások, mellyek Vizer Úrnak gondoskodása és szorgalma által, csupán két napok alatt készültek,

jeles-élességekkel díszeskedtek. A' legjelesebbek közül való volt a' Fő-Tiszt. Károlyváry Kanonok Úr kertjében, hol a' Mélt. Püspök Úr képe ezen alól-irással „Atya és Pásztor“ volt megvilágosítva; 's mivel a' világosítás a' sötét köszikla felett lévő bástya' tetején állott, a' borult magasságban úgy látszott mint valamely égi tünemény, melly az alatt lévő nézőknek azt jelenti, hogy az Atya és Pásztor nem a' földöz ragaszkodik, hanem az Egek felé kíván emelkedni. Jeles volt továbbá a' Zirczi Covent házában lévő világosítás, tudományt és szép ízlést jelentő képekkel és irásokkal; a' négy diadalmi kapu számos lámpásokkal, 's a' Poésisnek felte szerint készült versekkel; a' Seminarium előtt a' Megye Patronája sz. Anna, palástja alatt a' nevendék Papságot oltalmazván. Nevezetes volt a' Zsidók Pyramissa Móses' táblájával, német és zsidó irásokkal. Az Evangelicusok' temploma eleje is jó ízléssel kivilágosított, kétfelől álló szüzeket ábrázoló 's felöltöztetett képek koszorúlt tartottak, melly felett ez az irás olvastatott: „Áldott a' ki jó az Urnak nevében.“ Legjelesebb volt a' Püspöki Residentzia előtt felállított Pyramis különbfélé képekkel és irásokkal, melly körül a' 12 világosított oszlopok láttatván, a' Mélt. Fő-Pásztort a' mellette lévő Káptalannak 12 tagjaival együtt szépen példázták. Mind ezen kivilágosítási tiszteledéseket, bealkonyodván, a' Mélt. Püspök Úr is méltóztatott megszemlélni; 's kocsin, halkal léptetve, járta-meg a' végett az útszakat.

A' Hazai Tudósítások így szólnak Mártz. 3id: „Pesten Mártz. 28d. az Universitas' templomában Fő-Mélt. Rudnay Sándor Primás Hercege Úr nagy egyházi pompával vitte végbe Mélt. és Fő-Tiszt. Belik József Úrnak Szepesi

Püspöknök felszenteltetését. Melly szent szertartásban Mélt. és Fő-Tiszt K o p á c s y József Fejérvári Püspök és Mélt. B o n y o v s z k y János Esztergomi felszentelt Segéd-Püspök Urak voltak a' felszentelő részesei; főbb Assistensok pedig Mélt. és Fő-Tiszt M a d a r a s s y Ferencz, J u r a n i c s László és K o l l á r István Püspök Urak és Fő-Tiszt. B a t t y á n i Aloyz Apátur es Esztergomi Kanonok Úr.

„Ezen esztendőnek kezdetétől fogva Pesten nevezetes Aszszonyásokat ragadtott el a' halál. Ugyanis Jan. 12dikén rövid betegsége után példás életének 69d. esztendejében meghalt Mélt. Fái Fáy Ilona Aszszony néhai Mélt. Ludányi Bay Ferencz Úrnak Ő Cs. K. Felsőge Udvari Tanácsosának, a' Fő-Mélt. Septemviralis Tabla Assessorának kegyes özvegye, linék hideg tetemei Kis-Hartyánra, Nemes Nógrád Vármegyébe, kedvös férje mellé temették-el — Mártz. 24d. életének 58d. esztendejében Tek. Szent-Miklósi és Óvári P o n g r á c z Éva Aszszony, Tek. Ns. és Völz. Földvári Földváry Károly Úrnak, több T. N. Vármegyék Táblabírájának kedves hitvese, a' ki csendes magánosságban töltvén életét, egyedül gyermekeinek boldogításában találta minden gyönyörűségét, úgy hogy egyszersmind Jobbágyainak is inkább gyámolító anyok mintsem Földes Aszszonyok vala, mellyért is ők, számtalan jótéteményeit magasztalni, 's hamvait áldani meg nem szűnnek. Hideg tetemei Péteri helységben temették-el. — Mártz. 29dikén Nagy Mélt. Gróf W y n a n o c s Jusztina Aszszony, Csillag Keresztes Dáma, Nagy Mélt. Maros-Németi és Nádaskai Gróf Gy u l a y Albert Cs. K. valóságos Kamarás Úrnak, Mária

Therézia és Erzsébet jeles Rendek Kis Keresztes Vitézének, Hadifő Vezér Helytartónak, és a' 21d. számú Ns. Gyalog Regiment Tulajdonosának hitvese, kegyes és példás életének 54d. esztendejében. Hideg tetemei csendességben Budán a' sz. Erzsébet Apácák Szerzete templomának sírboltjában temették.

T u d ó s í t á s,

Prof. Márton József Úrnak Német-magyar-deák Lexiconáról.

Alólírt jelentetem a' mult esztendőben minden Könyváros Uralnak, úgy az ezen Lexiconra előfizetett Uralnak is, hogy a' nevezett Munkának második Része elkészült, és hogy azt, béküldvén hozzám a' pénzt, kezekhez vehetik. 'S ebbeli kívánságom annyival is inkább ilendőnek tartathatik, minthogy más könyvkiadók, minnelőtte csak egy árkiut adnának is ki a' munkából, az előfizetési pénzt eleve megkivánják, a' mikor én azt akkor kívánom, midőn már az első Részt ezelőtt 18 hónapokkal minden fizetés nélkül kiadtam, 's a' pénznek letétele mellett a' második Részt azonnal kézhez szolgáltatam.

Azon Előfizető Urak, kik a' második Részt nem kaphatják meg azoktól, kiknél rendelésüket tették, méltóztassanak sürgetni, hogy az előfizetési pénz hozzam béküldtessék, mellyet én vévén, a' második Részt vagy innen leküldöm, vagy pedig annak átalvehetése végett az Előfizető Urakat Pesti Könyváros Eggenberger József Úrhoz fogom utasítani. Bécs, Apr 1. 1824.

Bauer B. Filep,
Prof. Márton Úr Lexiconá
Nyomtatója.